

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1852.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

ΦΥΛΛΑ. 60.

Η ΕΥΡΕΣΙΣ ΤΟΥ 23 ΑΡΙΘΜΟΥ. (*)

("Idē Παρδάρας Φυλλάδ. II".)

Α'.

—ο—

"Οὗτος πρὸς δύο περίπου καὶ ἐπέκεινα ἔτῶν ἐδημοσίευνα τὰ ἐξ αἰτίας τοῦ 23 ἀριθμοῦ παθήματά μου, πολλοὶ μὲν κύριοι ἀνεκάγγασσαν διὰ τὴν ἀξίαν ἡπεότων, ὡς ἐλεγον, σταθερότητά μου, πολλαις δὲ κυρίαις οἰκουμενίοντας, (καὶ ποίᾳ δὲν εἶναι τοιχύτη;) τοσούτην ἡσθάνθησαν συμπάθειαν πρὸς τὰ δεινά μου, ὅταν δηλητησαν ἀμιλλώμεναι νὰ ἐνοικιάσωσιν οἰκίας, (εἰς Παρισίους ἐνοιοῦ,) ὑπὸ τὸν 23 ἀριθμὸν, καὶ νὰ κατοικήσωσιν εἰς αὐτάς, ἐπ' ἐλπίδι δτι ἵστως τις ἐξ αὐτῶν, χαρκκτῆρας ἔχουσα παραπλησίους τῶν τῆς ἀγνώστου μου, κατοικήσει νὰ ἀναπληρώσῃ αὐτὴν, καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὸν είκοσι τοτριταῖον πυρετόν μου, ὡς τὸν ὀνόματαν ὁ φίλος μου. Καὶ τοὺς μὲν πρώτους διαβεβαιῶ. δτι δὲν ἐλύπησαν διόλου τὴν φιλαυτίαν μου οἱ καγγαροί των, διότι πρὸ πολλοῦ ἐμερώσαν δτι ἡ σταθερότης, δχι μόνον εἶναι σπάνιον φαινόμενον σῆμαν, ἀλλὰ καὶ μαχτηρίζεται δταν φανῆ. Ποσάκις ἐκοιμήθην ἀφ' ἐσπέρας πιστεύων δτι ὁ δεῖνα γερουσιαστής, ἢ ὁ δεῖνα βουλευτής ἢ ὑπουργός εἶναι φπλεμένος μὲ σταθερότητα τὴν ὄποιαν οὐδὲν αὐτὴ τοῦ

Σαμψόνος ἡ δύναμις ἴσχυε νὰ κλανήσῃ, καὶ ὅμως, ὅταν ἐξύπνησα τὸ πρωΐ, τὸν εὔρηκα χαῖνον καὶ χαλαζὸν, ὡς δὲν ἐξύρισσεν ἡ Δασλιδά τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς του, ἢ καὶ καταδιώκοντα ἀκαθέκτιος ὅτι χθὲς ὑπερχοπίσθη μὲ ἐνθουσιασμὸν φλογερώτατον! Πρὸς δὲ τὰς κυρίας τι νὰ εἴπω; νὰ ὁμολογήσω χάριτας διὰ τὰ φιλάνθρωπα σπλάγχνα των; νὰ περιγράψω πόσον κατένυξε τὴν καρδίαν μου ἡ ἀπειρος γεννυκιότης των; νὰ φανερώσω ὅποιαν θλίψιν αἰσθάνομαι μηδὲν μηδαμένος νὰ δώσω πρὸς αὐτὰς καὶ ἐμπράκτως δείγματα τῆς ἀκρας εὐγνωμοσύνης μου; Τὰ λόγια εἶναι πτερόσεντα, πετῶται ὡς αἱ εἰδῆσεις τοῦ Ηλεκτρικοῦ τηλεγράφου· δὲν τὰ ὑπολήπτεται οὐδὲ ἐκείνος δέστις τὰ λέγει, καὶ εἰς ἐπίστριμα ἔχει μισταβληθῶσι πρακτική· τὸ σημαντικὸν εἶναι τὸ ἐμπράκτως διὰ τοῦτο καὶ μόνον μαίνεται ὁ κόσμος ὅλος σύμμερον.

Καθὼς ἡ Καλυψώ δὲν ἐδύνατο νὰ παρηγορηθῇ διὰ τὴν ἀναγκότην τοῦ Ὀδυσσέως οὔτε κάγω δὲν ἐδύναμην νὰ παρηγορηθῶ διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν αἰωνίων κόπων μου. Δὲν ἔτρωγα, δὲν ἔπινα, δὲν ἐκαιμώμην. καὶ δενάδως εἶχα τὸν νοῦν εἰς τὸν ἐπικατάρχον ἐκεῖνον ἀριθμὸν, ὡς ἄλλος ἀπογειροθίωτος συγγραφεὺς, δέστις, ζητῶν νὰ ἐφεύρῃ πόρον ζωῆς ἐν μέσω κοινωνίας ἀπειροκάλου. συγκεντρώνει ὅλας τὰς διανοητικὰς του δυνάμεις δχι εἰς τὸ πῶς καὶ τί νὰ συγγράψῃ, ἀλλ' εἰς τὸ πῶς νὰ κερδήσῃ ἄρτον. Καὶ ἐνῷ ήμην ἀλλοτε εὑρωστος, ξανθοκόμης, ἀνθηρός, καὶ, ὡς τούλαχιστον τῆξίου ἀριθμός τις δχι εύκαταφρόντιος κυριών, εὔμορφος, καὶ προσπνής, καὶ φιλόκομψος, ἔγεινα ἴσχυνδες καὶ χλωμός, ἡ κόμη μου ἐλευκήνθη πρόωρα,

1.

(*) Η συνέχεια τῆς Γαλατείας θέλει δημοσιεύθη διὰ τοῦ προσεχοῦς φυλλαδίου.

τὸ πλατὺ μέτωπόν μου ἐπειδείκνυτινας ῥυτίδας, καὶ δῆλος κατήντησα σύννους, σιωπηλὸς καὶ ἀπέριττος. Ἡ φρυντασία μου ἐσόσθη. η μνήμη μου δὲν ἔσωζε ζωτότητα εἰμὴ διὰ τὸν ὄλεθρον ἀριθμὸν, καὶ η ὑγεία μου θὰ προσεβάλλετο ἀνεπανορθώτως, ἐὰν, κατ' ἐπίμονον προτροπὴν τοῦ φίλου μου, δὲν ἀπεφάσιζα νὰ μεταβῶ εἰς Ἀθήνας, ὅπου, κατὰ τὰς δικηναιώσεις του, αἱ οἰκίες δὲν εἶγον ἀριθμούς, καὶ ἐπομένως δὲν θὰ ἔσται ζόμην νὰ τίκτωμαι χάσκων πρὸ αὐτῶν αἰωνίως.

Ο φίλος μου μὲν ἐπρότερε, πρὸς πλειστέραν τῆς μελαγχολίας μου διασκέδασεν, νὰ δικθεῖ τὴν Ἐλβετίαν, τὴν Βιέννην, καὶ μέρος τῆς ὡραίας ἀλλ' ἀτυχοῖς Ἰταλίας, καὶ ἐκεῖθεν ν' ἀπέλθω εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῆς Ἐλλάδος. Ἀλλ' ἐνθυμούμενος τὸ ἀπὸ Λούγδουνον εἰς Παρισίους ταξείδιόν μου, καθ' ὃ ἐγνώρισε τὴν κυρίαν τοῦ ἀριθμοῦ μου, καὶ τρεφόμενος ἀπὸ τὴν γλυκείαν ἐλπίδα, ὡς τρέφονται δῆλοι τῶν βροτῶν οἱ κενοί, τοῦ νὰ τὴν ἀπαντήσω ἐκ νέου, ἐπροτίμησε τὴν πρώτην δδόν. Καὶ ίδοις ἐγώ, ἀποχαιρετίσας δῆλους τοὺς 23 ἀριθμούς τῆς ἀπερίζητου μητροπόλεως τῆς Γαλλίας, ἐπένην εἰς ἀμαζαν, καὶ δικθάς δι' Ἀναλόνης, ἀνεζήτησε ὑπὸ τὰς περικόμφους δενδροστοιχίας τῆς τὴν ἀρχαίαν συνοδοιπόρου μου. Ποσάκις καὶ ἐκεῖ, καὶ εἰς λούγδουνον, καὶ εἰς Μασσαλίαν, κατεδίωξε ὡς μανιόμενος κεράκες αἴτινες ὥροιαζον δητισθεν ἐκείνην! Ποσάκις καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας πόλεις ἔχρουσε τὰς πύλας τῶν οἰκιῶν ἐφ' ἣν ἔστιλθεν ὁ περισπούδαστος ἀριθμός! Ποσάκις τὴν νύκτα, ἀποκραμένος ἐντὸς τῆς ἀμαζαν, ἐσιώτερα ὄντας ποπολῶν τρισδύν, ἀπαρέμπτος μεταξωτῆς, καὶ λευκὴν χειρα, καὶ μανδύαν, καὶ κρήδεμνον! Καταβεβλημένος ἀπὸ ἀθυμίαν ἀνεγάρησε τέλος πάντων ἐκ Μασσαλίας. Τούλαχιστον, εἶπε κατ' ἐμαυτὸν διπλαὶ ἐμβάσεις εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, δὲν θ' ἀναρρίπτῃ πλέον τὴν φλόγα τῆς μεταξίας μου ἢ θέα τοῦ 23 ἀριθμοῦ. Ἀλλὰ φρυντάσθητε τὴν ἐκπληξέν μου δῆτε, καταβάς εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν περὶ τὴν ὄποιαν κεῖνται οἱ κοιτωνίσκοι τῶν ἐπιβατῶν, ίδια δῆτε δῆλοι ἐφεραν ἀριθμούς, καὶ δῆτε μεταξὺ αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ 23! Κατεδιωκόμην λοιπὸν ἀπὸ Ἑιννύας ἀδυτωπήτους, καὶ ἦτο πεπρωμένον νὰ κατατράγῃ τὴν καρδίαν μου, ὡς ὁ ἀστὸς τὸ ὑπάρ τοῦ Ηροικήθεως, ὁ στυγερὸς αὐτὸς ἀριθμός;

Αποταθεὶς ἀμέσως πρὸς τὰν συνοδεύοντά με ὑπηρέτην τοῦ ἀτμοπλοίου, ἐζήτησα νὰ μὲ παραγωρήσῃ τὸν κοιτωνίσκον ἐκείνον ἀλλ' αὐτὸς μὲ ἀπεκρίθη δῆτε κυρία τις, ἐλθούσα πρὸ μικροῦ, παρεκάλεσε νὰ δοθῇ πρὸς αὐτὴν κοιτών τίδικίτερος, καὶ δῆτε εἶγεν τότη ἐγκατασταθῆ εἰς ἐκείνον τὸν ὄποιον ἐπειθύμουν.

— Κυρία! ἀνέκρεψα.

— Μάλιστα, κύριε; διὰ τί ἀπορεῖτα; μήπως καὶ αἱ κυρίες δὲν ταξιδεύουν;

— Ἀλλὰ, διὰ τί δὲν κατέλυσεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν γυναικῶν;

— Διότι, ἀπεκρίθη ἡ γλωσσοκόπος Γάλλος μου γυπίων διότι ἐδωκε πρὸς αὐτὸν ἀφορμὴν νὰ ἔξασκησῃ τὴν εὐστροφὸν γλωσσάν του, πάσχει, ὡς μὲ εἶπεν, ἀπὸ νευρική, αἰσθανομένη ποτὲ μὲν ἀνησυχίαν σφραγίδων ὄμοιάζουσαν ἀνησυχίαν τήσικήν, ποτὲ δὲ χαύνω-

τιν ἀπερίγραπτον, βοήν εἰς τὰ αὐτία ὥμοιαν πὲ που- σικὴν Περσικὴν, ἀηδίαν φρυγιτῶν καὶ καίσηρος τῶν ὄφθαλμῶν, καὶ διὰ νὰ μὴν ἐνοχλήσῃ τοὺς ἄλλους, ἐζήτησε κοιτῶνας ἴδιαιτερον.

Οστις τῶν ἀναγνωστῶν ἡσθάνθη ποτὲ ἔρθσαν τὴν καρδίαν του θά ἐνθυμεῖται βεβαίως δῆτι, ὅσῳ ἀσθενής εἰς Ἀθήνας, ὅπου, κατὰ τὰς δικηναιώσεις του, αἱ οἰκίες δὲν εἶγον ἀριθμούς, καὶ διὰ νὰ μὴν ἐνοχλήσῃ τοὺς ἄλλους, ἐζήτησε κοιτῶνας ἴδιαιτερον. Οις φαντασθῆ λοιπὸν ὁ εὐκίσθητος αὐτὸς ἀναγνωστης ὁποῖος σεισμὸς συνετάραξε τὰ θεμέλια αὐτὰ τῆς καρδίας μου, διὰ την ἱκουσα προφρομένας ὅπο τὸν ὑπηρέτην τὰς ίδιας ἀπαραλλάκτως λέξεις, τὰς ὄποιας εἶγε μεταχειρισθῆ ἀλλοτε καὶ ἡ ὥραία μου περιγράφουσά με τὴν ἀπόντιαν της. Εδυνάμην τέτοιον ἀπριβάλλω δῆτι ὁ μετάριος τεσένος κοιτῶν περισήγε τὸν θεσσαρὸν τὸν ὄποιον μετὰ τοσούτων κόπων καὶ μάχθων ἀνεζήτησε ἔως τότε; Πεποιθησιν ἀρχ συλλαβῶν περὶ τούτου ἀκράδηντον, κατεσκήνωσε ἀμέσως εἰς τὸν ἀπέναντι θάλαμον, καὶ ἡργισα νὰ πρετοιμάζω ἐμαυτὸν διὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνωρίσεως, προσπειθῶν νὰ δώσω τόνον εἰς τὴν καρδίαν μου. Η μελαγχολίας μου μὲ κατέλιπεν εὐαρστεῖ, εἰς τὰς πρὸ πολλοῦ φύρας παρειάς μου ἀνεβλάστησε μικρὸν ἐρύθρη, καὶ δῆλος ἐγεινα ζωηρότερος. Σταθεὶς κατέναντι τοῦ κατόπτρου ἐκτένισε τὴν κόμην, ἐδέρυθρησα τὸν ἐπενδύτην, ἐδέσσα ἐπὶ τὸ κομψότερον τὸν λαιμοδέτην μου, δίπτων ἐν τοσούτῳ διὰ τοῦ δικτυωτοῦ παραθύρου μου πρὸς τὸν είκοστὸν τρίτον κοιτῶνα τὰ πρὸ μὲν νεκρὰ νῦν δὲ πύρινα βλέμματά μου. Λαβὼν μετὰ ταῦτα βιβλίον ἐξῆλθε, καὶ καθίσας παρὰ τὴν τράπεζαν ἐπροσποιούμην δῆτι ἀνγίνωσκα. Τρεῖς ὄλοκλήρους ὥρας, ἐξ ὧν ἐκάστη μὲ τραχίνετο αἵσιον ὄλοκληρος, ἐπερίμενας ἀλλ' ὁ κοιτῶν δὲν ἤνοιγετο, οὐδὲ καν κρότον ἤκουε ἐντὸς αὐτοῦ· ἀλλέων συνδαιτυμόνων τὴν κάτιουκ τοῦ 23 ἀριθμοῦ. "Ιδια δῆτι μία θέτις ἔμενε κενή, καὶ, ὡς ἐπείσθη διατυχῶς μετ' ὄλγον, ἐμπλέε νὰ μείνῃ καὶ μέγιστη τέλους· διοτί δὲν πηρέτης τοῦ πλοίου, ἐλθούσα διε καὶ τρίς, ἐλαχεῖν ἐκ τῶν φρυγιτῶν, καὶ ἡμιανοίξατα τὴν θύραν τῆς ἀσθενοῦς τὰ ἐδωκεν εἰς αὐτήν. Καὶ ίδοις πρὸς τὸ μαρτύριον τοῦ Προμηθέως προσετέθη καὶ τὸ τοῦ Ταυτάλου, διότι ἔχων τὸ ὄδωρ πρὸ ὄφθαλμου, οὐδὲ καν νὰ τὸ ἐγγίσω ἐδυνάμην!

— Δὲν τρώγετε, κύριε, μὲ εἶπεν ὁ ἐκ δεξιῶν γείτων μου, νέος Ἑλλην, υἱὸς προύχοντος γνωστού, τὸν ὄποιον ὁ πατήρ του σίγα στείλει πρὸ τεσσάρων ἐτῶν εἰς Παρισίους δαπάνης ἀδραῖς διὰ ν' αἰξίσῃ τὸν πλοῦτον τῶν γνώσεων του, ἀλλ' διτὶς ἐνόμισε προτιμότερον νὰ κενώσῃ καὶ αὐτὸν τὸν τοῦ πατέρος βαλαντίου εἰς τὰ θέατρα, τὰ σκηναρία, καὶ ἀλλα ὅγις σοσσονέμουσα καταγγέγια· εἰσθε πολλὰ ἀφεπημένος.

— Αφηρημένος! έπανάλαβα τέςτις έναντίκες είμαι φίλουν, καὶ δάκρυκα ἔβρεον ἀπὸ τοὺς ὄφθαλμούς μου, καὶ ὀλοφυροῦσι ἐξήργοντο ἀπὸ τὸ στῆθός μου.

— Τί τείχει; ἀνέκραξε γαλλιστὶ καὶ ὅλως ἐντρομοῖς ὑπὸ τὸ πολύπτυχον κρηδεμνόν της ἡ προσφιλὴς συνεπιβάτις μου.

Αλλ' ὁ γείτων μου μειδιάσας ὑπεροπτικῶς, διὰ τὴν ἀμάθειαν μου βεβίωσε, ἀπεκρίθη.

— Πῶς φαίνεται ὅτι λείπετε πόλιν καριόν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἢ ὅτι δὲν ὑπήγετε ποτὲ εἰς αὐτήν! δὲν εᾶς ὥμιλησε περὶ φιλοσοφίας ὥστε νὰ μὲ λέγετε ὅτι εἶσθε συγκεκριμένος, αλλ' ὅτι, ἂν καὶ ἐκαθίσετε εἰς τὴν τράπεζαν διὰ νὰ φάγετε, δὲν ἔχετε τὸν νοῦν σας εἰς τὸ φαγητόν, ἀλλὰ πλανᾶσθε μακράν αὐτοῦ· σίσθε, δηλαδὴ, *distrait*.

— Καὶ τὸ *distrait*, θὰ εἰπῇ ἀρρηρημένος;

— Απαράλλακτα ως τὸ ἀτυπόλοιον ἐφ' οὐ τρώγουμεν ταύτην τὴν στιγμὴν ἀνήκει εἰς τὴν Ἐπικρίαν τῶν δημοσίων ἀμαζῶν.

— Ποίαν; ἡρώτησε κατεσπευσμένως.

— Τῶν δημοσίων ἀμαζῶν;

— Ποίων δημοσίων ἀμαζῶν.

— Des Messagères Nationales.

— Καὶ τὰς *Messagères Nationales*, τὰς μεταφέρετε δημοσίας ἀμαζᾶς;

— Δὲν τὰς μεταφέραω ἐγὼ, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῶν Ειστρικῶν ὑπουργείον.

— Θαυμάζω! εἶπα, τὴν σοφίαν τοῦ ὑπουργείου· καὶ γέλως οἴκτου ἡρχίζε νὰ διαστέλλῃ τὰ χεῖλη μου, ὅταν ἵδια ἀνοιχθεῖσαν ἐκ νέου τὴν θύραν τοῦ πανέκατί μου κοιτῶντος, καὶ πόδα μικρὸν καὶ εὐκνητοῦ ἐκτεινόμενον ἐξα τῆς κλίνης, καὶ περιτυλιγμένη μὲ κάλτην μαλλωτήν. Οὐδεμία πλέον ἀμφιβολίζει ἡ εἰκόνη ἡτοῦ ἡ φιλτάτη συναδειπόρος μου.

Εἴτε χῶρος ὁ γείτων μου νομίσας, με ἡττηθέντα καὶ δὲ τοῦτο σιωπήσαντα, μὲ ἀρῆκε ν' ἀλλοφρονήσω καὶ πάλιν μέχρι τέλους τοῦ γεύματος.

Ἐξ ἡμέρας διήρκεσεν ὁ μεταξὺ Μασσαλίας καὶ Πειραιῶς πλοϊος, καὶ αᾶς θεῖαι ὅτι ἔξι ὀλοκλήρων αἰώνων παρτύριον ἐδοκίμασα. Κατεπλεύσαμεν καὶ εἰς Λιβύον, καὶ εἰς Τραϊνούπολιν, (*Cavita Vecchia*) καὶ εἰς Νεάπολιν, καὶ εἰς Μεσσήνην, καὶ εἰς Μελίτην, καὶ ἐνθε οἱ συμπλωτῆρες μου ὅλοι ἀπέβαιναν χάριν ἀναψυχῆς, ἐγὼ μόνος ἔμενα εἰς τὸ πλοῖον προσδοκῶν τὴν ἑξάδην τῆς κατοίκου τοῦ 23 ἀριθμοῦ, ἢ ὅποιας ὅμως δὲν ἐξήρχετο. Οἱ ὄφθαλμοί μου, προστηλωμένοι ἀδιακόπως εἰς τὴν θύραν της, εἶχαν σχεδὸν ἀπολιθωθεῖ.

Αλλὰ τοὺς κάπους μου ἔμελλε τέλος πάντων νὰ στέψῃ ἀμφιράντινος τῆς ἐπιτυχίας στέφανος! Εἰχ' ἀποφασίσει ν' ἀκολουθήσω ὅπου καὶ ἀν ὑπάγη τὴν ἀφανῆ συναδειπόρον μου, ὅταν ἔκουσα τὴν ὑπηρέτιδα λεγουσαν ὅτι ἔμελλε ν' ἀποβῆ εἰς Πειραιά. Ήτοι μάσθη λοιπόν, καὶ μὲ καρδίαν πάλλουσαν, καὶ μὲ γόνατα τρέμοντα ἀνέμενα τὴν ἐμφάνισίν της.

Ἐξῆλθε τέλος πάντων! Μόλις ἵδια τὸν ἔνα τῶν ποδῶν τῆς ὑπερβάντα τὸ κατώφλιον, καὶ διασκελισθεὶς ἡρακλείως τὴν τράπεζαν ἐπεσκα γονυπετής ἐμπροσθέν της. Καὶ ἀρπάσας τὴν χεῖρά της τὴν κατε-

φίλουν, καὶ δάκρυκα ἔβρεον ἀπὸ τοὺς ὄφθαλμούς μου, καὶ ὀλοφυροῦσι ἐξήργοντο ἀπὸ τὸ στῆθός μου.

— Τί τείχει; ἀνέκραξε γαλλιστὶ καὶ ὅλως ἐντρομοῖς ὑπὸ τὸ πολύπτυχον κρηδεμνόν της ἡ προσφιλὴς συνεπιβάτις μου.

— Τί λέγετε, κύριε! ἀνέκραξε διακόψιτά με· ἐγὼ δὲν αἰτίας οὐλῶν αὐτῶν τῶν δεινῶν παθημάτων σας! καὶ διὰ τί;

Εἶπε καὶ ἀνεστήκως τὸ κρήδεμνόν της.

Καὶ ὡς ἐκβεβαχευμένος ἀνύψωσε τοὺς ὄφθαλμούς πρὸς τὸ περιπόθητον πρόσωπόν της, καὶ τὴν ἡτέμοσα, καὶ ἀρσεὶς φωνὴν ἀπελπισίας, ἐπεσκα ως γενέρος κατὰ γῆς . . .

B'.

Κυλιάμενος ἐπὶ τῆς κλίνης μου, εἰς τὸ ξενοδοδούχειον τῆς Ἀνατολῆς, τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης, ἐφερόν τλειθίως πανταχοῦ τὸν νοῦν καὶ τὰ βλέμματα, καὶ συγκεχυμένως ἀνεπόλουν εἰς τὴν μνήμην τὸ συμβάν τῆς παρελθούσης μὲν ἐφαίνετο ὅτι ὄνειρευόμην. Η καρδία μου δὲν ἦθελεν εἰσέτι νὰ πεισθῇ ὅτι ἐκείνη τὴν ὄποιαν ἴδαι γένες οἱ ὄφθαλμοί μου, ἐκείνη τὴν ὄποιαν ἀπὸ τὸν εὔκνημον πόδα καὶ τὴν μαλλωτήν καλταν εἶγα ἐκλάνεις ως τὴν ἀρχαίαν συνοδοιπόρου μου, ἢτο γραία, νωδός, φαλακρά, βλαστηράς, γουπή, στρυφοπρόσωπος, εἰς ἓνα λόγον ἀλλη Γοργώ ή Μέδουσα.

Τρεῖς ἡμέρας ἔμεινα κλινήρης, καὶ ἐντὸς τοῦ διαστήματος τούτου κατέβησα νὰ λάβω ἡρωϊκὴν τιγα ἀπόφρασιν. Οἱ ἀγῶνες μου, εἶπα κατ' ἐμαυτὸν, ἀπέβησαν μέχρι τοῦδε μάταιοι, καὶ ἡ ὑγεία μου κατεστράφη. Πρέπει τάχα νὰ ἔξαχελουθῶ νὰ τρέχω ως Ἰζίων κατόπιν σκιᾶς; διότι, τί ἀλλο εἶναι παρὰ σκιὰ, γυνὴ τὴν ὄποιαν μόλις ἴδαι, τῆς ὄποιας ἀγνοῶ καὶ τὸ ὄνομα, καὶ τὴν πατρίδα, καὶ τὴν κατάστασιν; Ἰδού, ἐρθασα εἰς τόπον μὴ ἔχοντα ἀριθμούς, καὶ ἐπομένως ἀνικανοῦντα νὰ μὲ δώσῃ ἀφορμάς λυπηρᾶς ἀναμνήσεως. Ας μείνω εἰς αὐτὸν, καὶ μιμούμενος τὸ παραδειγματικά τῶν νομοθετῶν του, ας ἐπιδοθῶ εἰς ἀνεύρεσιν καὶ εἰς συνδυασμὸν ἀλλων ἀριθμῶν ὅλιγωτερον θεωρητικῶν τοῦ 23.

Η ἀπόφρασις αὐτὴ ἡρκεσε μόνη νὰ μὲν ἐπαναδώσῃ τὰς σωματικάς μου δυνάμεις, καὶ, ἵδιον ἐγὼ ἐνδυθεὶς, ἡτοιμάσθη νὰ ἐξέλθω.

— Ποῦ κεῖται, ἡρώτησε τὸν ξενοδόχον μου, ἡ οἰκία τοῦ Κ. Ν;

— Εἰς τὸν ὁδὸν Ἐφραΐ, ἀριθ. 57.

— Ποῦ; ἡρώτησε ἀσθμαίνων ἀμ' ἀκούσας νὰ γίνεται λόγος περὶ ἀριθμῶν.

— Εἰς τὴν ὁδὸν Ἐρμοῦ, εἰς τὸν ἀγιθμὸν 57. Προσέχετε δικαιού, μὴ, ἀντὶ τῆς οἰκίας, ἐμβῆτε εἰς ἔργαστην, ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ φέρουν χωριστοὺς ἀγιθμούς.

Ἄλλα χωρὶς διόλου νὰ διστάσω ἀπεδύθην εὔθυνος, καὶ παρεκάλεσα τὸν Ἑνοδόχον μου νὰ μὲ προμηθεύσῃ εἰσιτήριον δι' οὗ, ἐπιβαίνων εἰς τὸ ἀντχωροῦν τὸν ἐπιοῦσαν Αὐτριακὸν ἀτιμόπλοιον, νὰ μετανθῇ εἰς τὴς Ἀναταντινούπολιν. Καὶ σπεύσας ἐγκτέλεψε πόλιν τῆς ὅποιας ἔκαστη οἰκία, ἔχουσα παραδόξως διπλοὺς καὶ τριπλοὺς ἀγιθμούς, εἰς διπλοῦν καὶ τριπλοῦν θάμνον τὰ ἔξθιτα μαρτύριον.

Τὴν πρωίαν τῆς πέμπτης ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκ Παιραιῶς ἀνχωρήσεως μας παρηλίττομεν τὴν ἀκρανὴν ἡγεῖται τὰ σουλτανικὰ Ἀνάκτορα, παρακολουθούμενοι απὸ σκιρτώντων δελφίνων στήφρας. Βάλσαμον μὲ ἐρχόντη ὅτι ἔχούθη εἰς τὴν τετραυματισμένην κερδίνην μου δταν ίδα τὴν βατιλίδα ἐκείνην τῶν πόλεων, κειμένην ὡς ἀδέσμαντα μεταξὺ διων σαπφείρων καὶ δύω σμαράγδων, πρὸς τὴν συμβολὴν δύω θαλασσῶν καὶ δύω τηπείρων, καὶ συγκατίζουσαν πυελίδα, οἵονει εἰκόνη τῆς Ὄθωμανικῆς αὐτοχροτορίας, περιβάλλουσαν τὸν ἀρχαίον κόσμον. Τὴν λαμπρὰν ταύτην Ἀσιατικὴν μεταφορὰν ἀνατέρει ὁ Ἀμυρ. Εἶναι δὲ δισκολὸν νὰ μὴ ἐνθυμηθῆται τὴν ὄπτασί την αὐτὴν τὴν ὅποιαν ίδει κατ' ὄνταρ διεμελισθῆται τῆς δυναστείας τῶν Σουλτάνων, ἀμαρτίφας τὸ βλέμμα εἰς τὴν ἐπαλλορον, καὶ τοὺς χρυσοὺς καὶ δέμαρούφους μιγαρέδας της, καὶ τὰ πολυάριθμα τεμένη καὶ τὸ ἄλλα δημόσια καταστήματα.

Πάντας ἡσαν κενοφρονῆι εἰς ἐμὲ κατὰ τὴν ἀπέραντον ἐκείνην ἀσιατικὴν πόλιν. Περιφερόμενος ἀδιακόπως εἰς τὸ Βοζάντιον, τὸν Βόσπορον καὶ τὸν μηχανικὸν καὶ ἀπαραμιλλον Κεράτειον κόλπον, ἀπεφύσισα νὰ λησμονήσω καὶ τὰ παθόματά μου καὶ τὸν 23 ἀγιθμὸν, τὸν ὅποιον δὲν μὲ ἐπενθύμησε πλέον οὐδεγίκια οἰκία, καὶ νὰ τελειώσω ἐκεῖ ἀταράχως τὸν βίον μου, ὡς τελείνει ἐντὸς τοῦ κόλπου τούτου ὁ Κύδαρις καὶ ὁ Βαρβύζης.

Ἄλλ' ἀλλαζει μὲν βουλαι ἀνθρώπων, ἀλλα δὲ Θεός κελεύειν.

Γ.

Ἐνῷ μίκην τῶν ἡμερῶν ἦτοι μαζόμην νὰ ἔξελθω εἰς περίπατον, ἔκουσα κτύπον σφοδρὸν εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου μου. "Ἐπειστεχεὶς" ἀνοίξω καὶ ίδαι γυναικαὶ ὡγράχαι καὶ κάτισχον, τῆς ὅποιας οἱ μαῆρες δρόμοι μοι, μεγαλυνθέντες ἐπὶ μᾶλλον ἐξ αἰτίας τῆς ισχύοττετος τοῦ προσώπου της, προσηλώθησαν ὡς ἀπολιθωμένοις ἐπ' ἐμέ, καὶ κρατοῦσαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀραιῶν βρέφεος ἀπὸ τοῦ ὅποιου τὰς μακρὰς βλεφαρίδας ἐκεί μαντοὶ σταγόνες δικαίων.

— Δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, μὲ εἶπεν ἡ γυνὴ ὀλοφυρούμενη, βοηθήσατέ με νὰ τὸν ἀνασηκώσω . . . ἀποθνήσκει!

Εἶπε καὶ γυρίς νὰ προσθέτη τι ἀλλο, ξαπνωσε να ανακρίῃ εἰς τὴν ζηνωτέραν ὄροφήν· ἐγὼ δὲ τὴν ἡκαλούθησα τούτων, διέτι τὸ πρόσωπόν της, εἰ καὶ κατε-

σκληρός, μὲ ἀνενθύμικες προσφιλεῖς χρονικτῆρας. Ναὶ μὲν τὴν εἰχα μῆτε καὶ ἀλλοτε ἀπαξὴ ἢ δις ἀρτούκτηστα εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, ἐξεγομένην συνετελμένως, φέρουσαν τὸ αὐτὸν ἐνδυμα, καὶ συνοδεύουσαν δύο πχιδία, ἀλλὰ πυκνὸν ἦτο τὸ κρήδεμνὸν της, καὶ ἡ δέρις της; δὲν διεκίνετο δι' αὐτοῦ. Ἀλλαχως μόνη τὰ ἀγγελόμερα τὰς εἰκαίς μετρά ὄντα εἰγκαίνεις τὴν προσοχήν μου.

Τὰ παιδία τηῦτα, ἀτινα καὶ τὰ δύο ήσαν ἀρρένες, ἐνδεδυμένα καθηκῶς καὶ κοιψός, ίδει πολλάκις τὴν Κυριακὴν συνοδευόμενα ἀπὸ κύριου, νέον μὲν ἔτι ἀλλὰ μελαγγολικόν καὶ ὥγρον, καὶ ἀπεργόμενα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀπό τινος σύμως ἀπήντων αὐτά, ἀνακρίνοντα ἡ καταβάσινοντα τὴν κλίμακα, γωρίς νὰ συνδεύωνται ἀπὸ κάνενα.

Φύτει ἀγαπῶν τὴν νέαν ἡλικίαν, ἔγαδευσα πολλάκις αὐτά, προσθεῖς εἰς τὰς φιλοτυροκάρπους μου καὶ ἄλλας ἀσπαστοτέρας εἰς τὰ παιδία, ἥτοι διάφορα γλυκύσματα καὶ πλακούντια. Καὶ τὰ ἔλαφοντα μὲν εὐχαριστοῦντά με, δὲν τὰ ἔτρωγαν σύμως πώποτε ἐμπροσθέν μου, προφτειώμενα ὅτι τὰ ἐπεριμένενον ὁ πατήρ ἡ ἡ μήτη τινος.

"Η διαγωγὴ αὐτὴ, ἀτυνήθης εἰς τὴν νεαράν ἡλικίαν σπεύδουσαν πάντοτε ν' ἀπολαύῃ τὸν παρόνταν, ἡ σκυθρωπότης ἐκείνου τὸν ὅποιον ίδει πολλάκις συνδεύοντα τὰ ἀθώα ἐκείνα πλάσματα, καὶ ἡ συστολὴ τῆς μπτρός, ἐπειπετε βεβαίως γὰρ διεγείρεσι τὸν περιεργιάν μου. Άλλ' ἀνέκαθεν ὑπῆρξε ὁ παράδοξον ποτὲ δὲν ἐγνώρισα, δὲν λέγω τοὺς γείτονάς μου, ἀλλ' οὐδὲ καύτους τοὺς συγκατοίκους μου.

"Εφίσσας λοιπὸν ἀσθματίνον εἰς τὸν κοιτῶνα ἐκείνον ἐν φέργυσσαν τόσα δάκρυα, τὰ ὅποιας ἵστανται ἐδυνάμην πρὸς μὲν προλάβω. Καὶ ίδαι ἀσθενῆ φυχούργαροντα, καίμενον λοξῶς ἐπὶ τῆς κλίμακας του· ἡ συγγρής του εἶχε προσπαθήσει νὰ τὸν ἀνασηκώσῃ ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸς κατέβαθμες νὰ κινηθῇ, οὐδὲ ἐκείνη εἰγκαίνετὸν δύναμιν νὰ τὸν ἀνασύρῃ.

Ποτέ μοι δὲν μὲ ἔτυχε νὰ ίδω πτῶμα πελεμῶν ὃς τὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, πτῶμα δύμως πάσγον καὶ πνέον· τὰ γείλη του ἡσαν μελανά· ἡ διαφούσης καὶ θλως καθιερώς σάρξ του μὲ ἐφένη κολλητυμένη ἐπὶ τῶν ἀσάρκων στέψων του, καὶ αἰκόσιες τῶν ὄφθαλμῶν του, θελοειδεῖς, ἐπλανῶντο ἀσκόπιας περὶ τὴν στέγην. Ανατριγιάσας ὅλος τὸν παρετάρουν ὡς ἀπολιθωμένος, ἐνῷ ἡ μήτηρ, βαλοῦσα κατὰ γῆς τὸ βρέφος, ἀνακραῖσε,

— Γρίγορτ, παρακαλῶ, καὶ γένεται!

"Η φωνὴ αὕτη μὲ ἀνεκάλεσεν εἰς ἐμαυτόν· καὶ ἀπολιθών τὰς περαγγελίας ἐκείνης, ἐνγκαλίσθην τὸν πάσγοντα, τὸν ανεστήκαστα ἐλαφρῷ χωρὶς νὰ ἔρθεισι τοῖς πόνους τῶν πληγωμένων μελῶν της, καὶ ἀποθέσα τὴν κεφαλήν του ἐπὶ προσκεραλαίων τὰ ὅποια εἰγκαίνεις ἐπισωρεύσαις ἡ ἐνδικχρυς συζυγος. "Οταν δὲ μεταμετρήσων ὁλίγους, τὸ μαξιλάρινον βλέμμα του προσκεράθη ζωηρότερον ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐπειτα ἐπὶ τὴν γυναικέα του.

— "Ο καλός, καύθη, κίριος, εἰπέλλατεν ἡ τελε-

πηγας, ο δποτος αγαπη τόσον τὰ παιδία μας, ήλθε νὰ μὲ βοηθήσῃ διὰ νὰ σὲ ἀναστηώσω.

Στρέψας μετ' ὄλγην τὸ βλέμμα περὶ τὸ στενὸν εκεῖνο δωμάτιον, ίδα ἀπηργασιωμένην πράπεζαν, καὶ εἰς αὐτῆς κυκλίσκον, πινάκιον ἡμίτημητον, καὶ φλοιὸν πορτογαλλίου. Ταῦτα θέσαν τὴν ἐπιπλακ τῆς κατοικίας, ἐκείνης, μεταξὺ τῶν ὄποιων τὸ καθαρώτερον καὶ κακουργέστερον ἦτο ἢ κλίνη τοῦ πάσχοντος. Τὴν προτεραίαν είχα δύτει πορτογαλλίον εἰς ἐν τῶν παιδίων, καὶ ἐνότα διὰ τὸ πολύτιμον τοῦτο διῷρον ἀγροίμενον εἰς τὸν ἀτθενῆ.

Πριτίς τις θλιβερὴ ἔγκρογύθη ἐν τοσούτῳ περὶ τοὺς μικτῆρας τοῦ πάτηχοντος, διότι ἥθελε νὰ δημιλήσῃ. Ή αἴσυγρος του ἔκκψε τὴν κεφαλὴν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπὸ νεκρὸν τι μᾶλλον νεῦμα ἢ ἀπὸ τὰς ἀνάρθρους λέξαις, του ἐμάντευσα διὰ ἥθελε νὰ μὲ εὔχαρισθη.

Στηρίξας τὸ γόνυ ἐπὶ παυπαλαίον θρηνέου καὶ προσεύξας; τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ κάτωχον τοῦ ἀσθενοῦς πρόσωπου, ἀπροστάθητα νὰ τὸν παυγορήσω ἀλλὰ τὰ λόγια ἐνεκροῦντο ἐπάνω τῶν γειλέων μου. Ή συρρούν μὲ προξενεῖς συστολὴν καὶ δειλίαν, καὶ μάλιστα συμφορὰς. ὡς ἐκείνη, τὴν ὄποιαν ἐδυνάμην. Ισως νὰ προλάβω ἀν ἡμην δλιγώτερον μολυσμένος ἀπὸ τὰ μέσαν τῆς σγεδὸν καινῆς σήμερον περιφιλαυτίας. Ή ἔραντο διὰ μὲ διαγένεν διαταραχῆς ἐκείνος νεκρός, τοῦ μῆτρος λοιπὸν νὰ μὲ δημιλήσῃς σὺ διὰ τὸν ἀδελφόν, ἢ εἰς τὸν γεννατότητα νὰ ἀναγωρήσω καὶ νὰ ἐγκαττηθείω μόνην ἀπίναντι τοῦ θανάτου τὴν ταλαιπωρούν ἐκείνην σύζυγον, ἀλλὰ ἡπόρουν τι νὰ εἶπω, διὰ τὸν πρόσωπον. Εύτυχως αἱ ζωρὶ φωνὴ τῶν παιδίων ἀναθρινόντων τὴν κλίμακα, μὲ ἐδωκάν τινας ἀναψυχήν.

Ο ἀσθενής, ἀκούσας τὰς φωνὰς ταύτας, εἰς διενεύθυνσαν καὶ αἱ τοῦ κυλιούσαν θρέρους τὸ διποτόν δὲν εἶγεν εἰπέτει παρατηρήσει, ἀνήγειρε μὲ διασκολίαν ἐνα τῶν βραχιών του ὡς ἀν ἥθελε ν' ἀποθιάσῃ τι, καὶ μετὰ ταῦτα ἀφῆκεν αὐτὸν. Καὶ αἰσθηματικούς στενοχωρίας; ἐξωγραφήθη συγχρόνως εἰς τὸ πρόσωπόν του.

— Ήσύχασε! ήσύχασε! δὲν θὰ ἐμβοήν! εἶπεν ο ταλαιπωρος μήτη, καὶ ἀρπάτησε τὸ βρέρος ἔξηλθε, καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν.

Μείνας μόνος μὲ τὸν πάσγοντα εὐέθην εἰς μαγαλητόρων ἔτι στενοχωρίαν. καὶ ἀπροσπέθησε νὰ εἶπω ποὺς αὐτὸν δλιγας τινὰς ἐκ τῶν τετραμένων, φράσεων, δι' ὃν συνειθίζομεν, δηγι νὰ παρηγορῶμεν, ὡς ὑποθέτομεν, ἀλλὰ ν' ἀπελπίζωμεν μᾶλλον τοὺς αἰσθητας. Εἶπα διὰ ο χρόνος ἦτο κακός καὶ προσέβαλε τοὺς εὐρωστοτέρους, διὰ ἦτο ἐλπίς νὰ βελτιωθῇ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας, καὶ διὰ βεβαίως τότε θ' ἀνελάμβανε καὶ αὐτὸς τὴν ὑγείαν του. Εἶγα σκοπὸν νὰ ἔτσι καλούσθητον λέγων καὶ ἀλλα τοικτεῖς ἀλλὰ κλείει τὰ ὅμιλτιά του βεβαίως; δὲν εἶναι καλά...

τὸ ἀνάτερον χεῖλος τοῦ πάσχοντος διεστάλπ, καὶ τὸ πικρόν καὶ ἐμραντικόν του μειδίαμα διέκοψε τὸν λόγον μου.

— Βλέπω, κατώρθωσε τέλος πάντων νὰ μὲ εἶπη, διὰ μὲ συμπονεῖτε εὐγαριστῶ, καλέ Κύριε . . . εἰμι καὶ καλήτερα . . . δὲν πάγω πολύ . . . τούλαχτον ἀλιγάτερον. Ή συμπάθεια τῶν ἀλλων εἶναι βαλσαμόν. Εύτυχως εἴρηκε πάντα τουάτην.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγράψω τὴν ἀγγελικὴν τερόντι καρτερίεν τὴν ὄποιαν ίδα τότε ζωγραφημένην εἰς τὸ νεκρὸν πρόσωπον τοῦ πάσχοντος. Διὰ νὰ μὲ ἐννοήσῃ ὁ ἀναγγώστη; ἐπρεπε νὰ ἴδη τοικύτην τινα ὑπομονήν· δυσκόλως δημας ἀπαντάται μεταξὺ τῶν θλιψεων τῆς ἐκείνης, τῆς ἐγκαταλείψεως καὶ τοῦ θανάτου! Έκείνος λοιπόν τὸν ὄποιον ἀπροσπάθουν νὰ παρηγορήσω, παρηγόρησεν ἐξ ἐνκυτίας ἐμέ. Ο τύνος τῆς σεξουαλικής φωνῆς του μὲ κατένυξε τιθόντι, καὶ ἡσθάνθη τὴν καρδίαν μου ἐπιδοκιμάζουσαν τὴν απόφρασίν μου τοῦ νὰ μείνω πλησίον τοῦ ἀποθνήσκοντος.

Καὶ ἡπόρουν μὲν τι νὰ εἶπω πρὸς αὐτόν ἀλλὰ καὶ διὰ δὲν τὸ πόρουν, ποίας παραμυθίας εἶχεν ἀνάγκην, ἀκτίνος δρεπές κατείχε τοιούτον θησαυρὸν εἰρήνης, πραβητος καὶ ἀνεξικακίας, ἐκείνος δρεπές πατῶν ἥδη τὸ χεῖλος τοῦ τάφου, δὲν παρεπονεῖτο διὰ τὸ παρελθόν, οὐδὲ ἐφοβεῖτο τὸ μέλλον;

— Ο ιατρός! τίκουσθη λέγουσα ἡ τρέμουσα τῆς γυναικός του φωνή. Καὶ ἀνοίξασα τὴν θύραν μὲ μεγάστην προσοχὴν διὰ νὰ μὴ τρέξωσιν οἱ στρόφιγγες, εἰσῆκτε πολέμοικόν τινα καὶ φυιδροπρόσωπον κύριον δρεπές, πλησίασας τὸν ἀσθενῆ, ἐλαύνεις τὸν δεξιόν του, καὶ σταθεὶς ἀκίνητος, προστήλωσεν ἐπὶ τὸ πρόσωπόν του τοὺς δρθαλμούς.

— Δὲν παρατηρεῖτε τὸν σρυγμόν του; Δὲν παραγγέλλετε τίποτε; ήρωτησεν ἀνυπομόνως ἡ γυνή. Λέγει πόντοτε διὰ εἶναι καλήτερα δὲν μὲ φωνάζει τὴν γύνταν δημας . . .

— Καὶ διὰ τι νὰ σὲ φωνάζω; δὲν εἶσαι πάντοτε τημά μου, ἐψιθύρισε διακόψας αὐτὴν ὁ πάσχων.

— Ήξεύρετε, ίατρέ μου· ίδρονεις ἀδιακόπως! Πρὸ ὀλίγου διὰ βουτημένος εἰς τὸν ίδρωτα, καὶ ίδρωτα μάλιστα κατάψυχρον. Είπέτε με, μήπως εἶναι ἀνάγκη ἐπιταπατιών, ἐκδορείων; . . . Δὲν μὲ λέγετε;

— Γηραιόν! κυρία μου! ἀπεκρίθη ἀπορῶν καὶ περίλυπος ὁ καλός ίατρός, θὰ ίδουμεν.

— Ποτὲ οὐτί αὐτὴν οὐτί ἐγώ δὲν θὰ ἡμπορέωμεν νὰ σᾶς εὐγαριστήσωμεν, ίατρέ μου, διὰ τὰς τόσας καλεσύνας σας, εἶπεν ο ἀσθενής, προσπαθῶν νὰ αφίγξῃ τὴν γειρά του ίατροῦ· ἀλλὰ σύτος ἐξηκολούθει νὰ σκέπτεται αισπῶν. Επὶ τέλοις ήρωτησεν ἐπις τὸ ίατρικὸν τὸ ὄποιον εἶχε διογκεῖ τὴν προπατείαν.

— Τώρα τὸ ἔφεραν τὰ παιδία, ἀπεκρίθη περίλυπος η γυνή· δὲν τὸ ἔδωκε χθὲς δι φαρμακοπώλης, ἐνῷ ἐπρεπε νὰ τὸ μεταχειρισθῇ ἀφ' ἐσπέρας. Ισως τότε θὰ ἐκομῆτο. Ναὶ μὲν κάθεται θυσιος, ἀλλὰ δὲν πάντα κλείει τὰ ὅμιλτιά του βεβαίως; δὲν εἶναι καλά...

"Α! δὲν μεταχειρίζονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς πλουσίους.

— Δέν εἶναι τόσον πολλοὶ ὅσον καὶ οἱ πτωχοί, ἀγαπητή μου, καὶ διὰ τοῦτο γίνονται γρήγορα αἱ παραγγελίαι τῶν. Συμβουλεύετε σᾶς παρακαλῶ, ίστρό μου, τὴν γυναικά μου· βασκύνεται αἰώνιος, καὶ δὲν ἐνθυμεῖται ὅτι ἔχει καὶ τέκνα καὶ ἄρρενοις νὰ περιποιηθῇ. Τί πταινει ὁ φαρμακοπέλλος; μήπως πάσχει μόνος ἐγώ;

— Αἰώνιος αὐτὰ μὲν λέγει, ἐψιθύρισεν ἡ ταλαιπωρος γυνὴ, καὶ ἔξηλθε δάκρυα ἔχουσα εἰς τοὺς ὄφθαλμούς.

— Τὸ ιατρικὸν θὰ σᾶς ωφελήσῃ, κύριε, πίετε τὸ ἀπόψι. Πρὸς τὸ παρὸν ἀς μὴ κάμωμεν ἄλλο· τὸ γάλα τῆς κυρίας σᾶς ωφελεῖ μὲ φρίνεται; ἀς μὴ προστρέψουμεν λοιπὸν εἰς ἄλλην τροφήν.

— Σᾶς παρακαλῶ, ίστρό, νὰ μὴ μὲ διατάξετε πλέον αὐτὸν τὸ γάλα, ἐπανέλαβεν δὲν αἰσθενής μὲ τόνον φωνῆς ἀνέλπιστον. διότι τρέφουσα καὶ τὸ βρέφος της καὶ ἐμὲ ἔξασθενει φρίκτα. Η τροφή μὲ εἶναι πλέον περιττή.

— Λγοῦετε, κύριε, ὅτι διατηροῦντες τὰς ἐλπίδας μας διατηροῦμεν τὴν ζωὴν μας; ἀπεκρίθη ὁ ίστρός· γάριν τῆς συζύγου σας μᾶλλον ἡ γάριν ὅμων παραγγέλλω τὸ γάλα. Πλὴν τούτου, οἱ αἰσθενεῖς πρέπει νὰ θυμούσουν διὰ τί ἄλλο τοὺς ὄνομάζουν πάσχοντας; Θάρρος! φίλε μου, θάρρος! καὶ ἄλλα θὰ ὑπάγουν καλά.

— Καὶ νομίζετε, ίστρό, ὅτι μὲ ἐλεύθε ποτὲ τὸ θάρρος;

— Οὐχι βέβαια... Εγετε ύγειαν, καὶ αὔριον σᾶς ἔξαναν λέπεια.

— Ήκολούθησε τὸν ίστρὸν ἔξελθόντα διὰ νὰ πληροφορηθῶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ αἰσθενοῦς· ἄλλη γυνὴ ἔπειθούσα,

— Δοιπόν; ήρώτησεν αἰσθηταίνουσα.

— Θὰ ίδωμεν αὔριον ἐν τοσούτῳ δίδετέ τοι ἀπὸ τὸ γάλα σας ὅσον θέλει. Λέγουν δὲν κάμνει θαύματα τὸ γυναικεῖον γάλα! Απόψε ἀς πίν τὸ ιατρικὸν, καὶ, ὡς σᾶς εἴπα, νὰ μείνῃ ἐδῶ κάνεις φίλος σας διὰ νὰ σᾶς συντροφεύσῃ τὸ ἀπαιτῶ ἀρεύκτως... ἀκούετε;

— "Ω! αἰνέραζεν ἡ ταλαιπωρος, σᾶς ἐννοῶ, ίστρό, καὶ ἔκτύπως τὴν κεφαλὴν μὲ τὰς δύνω τῆς χειρῶς.

— Βέβαια, μὲ σύνοικατε, ἐπανέλαβεν ἐντόνως διατρός. Δὲν θεωρεῖτε τάχα ἀναγκαῖον νὰ φροντίσετε καὶ διὰ τὸν ἔχυτόν σας διὰ νὰ διατηρήσετε τὸ γάλα σας καὶ διὰ τὸν αἰσθενῆ καὶ διὰ τὸ παιδίον; Δὲν πρέπει μία μήτηρ νὰ φροντίζῃ πρὸ πάντων διὰ τὰ τέκνα της; Αληθινά, που εἶναι καὶ δὲν τὰ ἴδια σημερον; ὑπερχέθην μίαν πάλλαν εἰς τὸν Δημήτριον.

Καὶ ἀμέσως τὰ δύνω παιδία, ἔκβάντα ὅπισθεν φράγματος, ἔτρεζαν πρὸς τὸν ίστρόν. Ενῷ δὲ οὗτος συνωμίλει καὶ συνεγέλλει μὲ αὐτὰ, ἐγὼ εἶχα τὴν προσοχὴν μου εἰς τὴν μητέρα, ὀλοφυρομένην εἰς ἀπόκεντρόν την γωνίαν. Ήκουσα δὲ τὸν Δημήτριον λέγοντα·

— Τόσα πολλά! Σὲ φλωρίον διὰ μίαν πάλλαν! ἔκάμετε λάθος, κύριε.

— Καὶ εἰς ἐμὲ τόσα πολλά! αἰνέραζεν ὁ Γεώργιος, τί νὰ κάμω τοῦτο τὸ φλωρίον;

— Άλλ' ὁ ίστρός, διωργών τὰς χειράς των, ἥτοι μάσθη ν' αναγράψῃ.

— Τρέχω νὰ τὰ δύσω τὴν ράμπαν μου διὰ τὸν πατέρα μας, Δημήτριε, εἶπεν ὁ πρωτότοκος δὲν θὰ κάμης καὶ σὺ τὸ ἴδιον;

— Ναι, ναι, κ' ἐγὼ τρέχω νὰ τὰ δύσω τὸν πατέρα μου. Ενῷ δὲ η μήτηρ τὸν ἀπέτρεπε τοῦ ναΐνη εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ αἰσθενοῦς, ἐγὼ παρηκαλούθησα τὸν καταβαίνοντα ίστρόν.

— Εἶν' ἐλπίς; ήρώτητα.

— 'Ελπίς! δὲν τὸν ἴδετε λοιπόν! εἶναι πτῶμα τὸ ὄποιον ἀναπνέει καὶ σκέπτεται ὡς ἐκ θαύματος. Πρὸ δύο ήμερῶν ἔρχομαι νομίζων ὅτι δὲν θὰ τὸν εὑρῶ ζωνταγόνον, καὶ ὅμως ζῇ, ἀληθής μάρτυς τῆς πτωχείας! Προχθές μὲν ἔλεγε εἰς Πῶς ν' ἀποθάνω, ίστρό, ἀροῦ ἔχω παιδίς; Σόμισον ὅμως τὸ ήξεύρει, τὸ αἰσθανταίται, καὶ ὅμως δὲν γογγύζει. Παλαιός μὲ τὸν θάνατον! Τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν καὶ συνειθερμένος εἰς τοιαύτας σκηνάς, δὲν ἀντέχω νὰ τὸν βλέπω πάσχοντα οὐτώ πως.

— Καὶ πάσχει πολύ;

— 'Ακριβεῖς! ἀνθρωπος τεσσαράκοντα περίπου ὅτων εῦρωστος, σφριγῶν καὶ νευρώδης, πόσα θίνει βάσανα θὰ ὑπέφερεν ἔως νὰ καταστραφοῦν αἱ δυνάμεις τὰς ὅποιας δὲν εἶχε ποτὲ προσβάλλει κάμψης κατάγονταις! Η δυστυχία τὸν ἔφεγε τὸν ταλαιπωρον! Πρὸ ἐπτά ολοκλήρων χρόνων, η ἀκατάπαυστος αὐτὴ φωνὴ, γόμιόν! γόμιόν! ἀντηχεῖ εἰς τὰς ἀκοάς του. Καὶ αὐτὸς καὶ η σύζυγός του είργαζον τὸν ήμέραν καὶ μύκτα διὰ νὰ διατηρήσουν ταύτις μικροὺς ἔκεινους ἀγγέλους. Τί θὰ γίνουν τὰ ἄθλια! Αὐτὸς ἀποθνήσκει, κ' ἔκεινη γρήγορα θὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ο Θεός νὰ τε βοηθήσῃ!

— Πλὴν δὲ οὐθρωπος αὐτὸς, ἔκτὸς τοῦ ὅτι θεός, θίτον, ώς ἐμαθα, καὶ πεπαιδευμένος, εἶπε πρὸ τὸν ίστρόν. Πῶς δὲν ήμπρεσσε νὰ ζήσῃ τὴν οἰκογενειάν του; Μήπως ήτον δικυρός, η μήπως η σύζυγός του δὲν εἶναι οἰκονόμος; Τὰ παιδία εἶναι πάντα τα καλοενδύμενα. Πολλάκις οἱ πτωχοὶ ἔχουν καὶ ἔλαττάματα...

— "Ω! κύριε! μὲ διέκοψεν ὄργιλος ὁ ίστρός· ἔλαττάματα!... ίδοις πῶς κρίνουν αἱ πλούσιοι τοὺς πτωχοὺς! Καὶ ποῖος σᾶς εἶπεν δὲν οἱ πτωχοὶ πρέπει νὰ θίναι ὅντα τέλεια; Τφόντι, ὁ ἄθλιος αὐτὸς, ὑπάρξεις διλλοτες εῦπορος, ήτον δειλός καὶ φιλότιμος· ἐμίσσει τὰς ἡδιούργιας, τὰς κολακείας, τὴν χαμέρπειαν, δὲν ἐπλεγίαζε ποτὲ τοὺς ισχυρούς, καὶ διὰ τοῦτο είργαζετο υγιθημέρων, καὶ ἐπασχεν ἐν σιωπῇ. Εἶναι λοιπὸν ἀπόρον ἐὰν ἔρθασε πρὸ τοῦ κατερῦτου ἔκει δῆπου θὰ φθίσωμεν διλοι μας; Η σύζυγός του εἶχε καὶ αὐτὴ τὴν ἀδυνατίαν της, ἡγάπτα νὰ βλέπῃ καλοενδύμενα καὶ εῦμορφα τὰ μικρά της, καὶ κατεγίνετο πολὺ εἰς τοῦτο. Επελπίδι νὰ εῦρῃ πόρων ἵκανόν νὰ θρέψῃ τὴν οἰκογενειάν του ήλθεν ἐδῶ πρὸ δύνω ἐτῶν ἀπὸ Γαλλίαν, καὶ ὡς πολύγλωσσος, διδίδε μαθήματα εἰς διαφόρους, συνέττατε, μετέφραζε, καὶ ἀδιακόπως είργαζετο

πλέον μόλις έλησμόνει νὰ τὸν πληρώσῃ, ἄλλος τὸν επλήρωντος πολλὰ ὀλίγα, καὶ ἄλλος τὸν παρέπεμπεν αὐτὸν ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Δὲν ἔχεινεις, φίλε, δις σήμερον τὸ γρυσίον εἶναι τὸ εῖδωλον τῶν ἀνθρώπων; ἀγαποῦντα ὑπεκυρίουν, διχεῖς ὅμως καὶ νὰ δίδουν. Ἀλλά αὐτὸς ποτὲ δὲν παρεπονεῖτο. Συνήθως δὲν τὸν ἐπλήρουν οἱ πλουσιώτεροι, καὶ ὅμως τοὺς ἐδικαιολόγειντον διτις στεροῦνται. Ήπειράζος τιθύντι ἀνθρώπους! . . .

Ήπειρος καὶ ἀνεγγίγησεν ἔνδεκτος ὁ ἵστρος,

Ἐπανελθόν πρὸς τὸ ἐσπέρας εἰς τὸν κοιτῶν τὸν εἰθενοῦς, εἶπα διτις παρεγγέλθην ἀπὸ τὸν ἵστρον νέγρυπνήσω τὴν νύκτα ἀντὶ τῆς γυναικός που, διὰ τὸ κοικηθῆ ἀυτῇ, καὶ διατηρήσῃ τὸ γάλα της, τὸ ὄντον ἂντο πολύτιμον διέτε τὸν πάσχοντα καὶ διὰ τὸ τέκνον των. Ήρὸς τοῦ κοιτῶνος ἂντο μικρὰ πάροδο; ὅπου ἔσον περιτυλιγμένα ἐπὶ μικρῶν θρανίων τὰ πινγρά ἄλλα κεφαρά στρώματα τῶν παιδίων. Ἐκεῖ μεταβάται ἀνεπαύθη καὶ ἡ ταλαιπωρος μήτηρ.

Φρικώδης καὶ δύσυηρά ὑπῆρξεν η νῦξ ἐκείνη!

Ἐνιστε μ' ἔρχεντο διτις ὁ ἀσθενής προώδευεν ἐπὶ τὸ κύττον τὸ πρόσωπόν του ἐλεγεν διτις δὲν ὑποφέρειν καὶ πρίν. Καὶ διὰ τοῦτο ὀσάκις ἡ σύζυγός του, μοίχεα τὴν θύραν, μ' ἔζητε πληροφορίας, ἀπεκρίθην ἐπὶ τὸ ἵστρικὸν ὄφελησ τὸν πάσχοντα.

Εἰς ὅμως, ἀν καὶ ἡσυχάζων, δὲν ἐκοιμᾶτο· οἱ ὄφελοι του ἔμεναν ἀνοικτοί, καὶ ψιθυρισμοὶ ἐπλανόντο εἰς τὰ χεῖλη του. Εἶχε, φαίνεται, λπομονήσει, τὶς ἡγρύπνει πλησίον του, καὶ ὥριλει ἐνῷ, γόνυπτης περὶ αὐτὸν, τὸν ἤκουει. Οὕτις δὲν ἔδει ἀνθρώπων, ἐγκαταλείποντα τὴν γῆν ταύτην ἐνῷ σώζεται πάπιας τὰς ψυχικάς του δυνάμεις, δὲν ἔδει τὸ ἐπιπλότερον καὶ φοβερώτερον συνάματα τῶν θεαμάτων τούς κόσμου τούτου!

— Ἡ αὐλία! ἐψιθύριζεν ἐμεγάλωσε μεταξὺ δειλῶν καὶ δυστυγίας! . . . ἡ ἀρεσίωσις εἰς τὰ τέκνα τε ἢ τὴν ὑποστηρίξην . . . Τὸ αἰσθημα διτις ἐκπληρώμεν τὰ χρέη μας, μᾶς δίδεις ὑπομονὴν καὶ δύναμιν.

Ἄλλοτε πάλιν ἐλεγε-

— Τόσον μικρά! . . . χωρὶς πατέρα! . . . Ηλικίας εἰς τὸν οὐρανὸν θέτεις πατέρο των . . . Αἴτιος ἡ δυστυγία θέτεις τὸν εἰς τὸ νὰ γίνουν καὶ γριστιανοὶ καὶ καλοὶ πολῖται, αἱ μὲν τοὺς τὴν ἀρκεσίη ὁ Κύριος μου . . . Ναι! διτις παλατίεις εἶναι τούτης.

Αἱ πρωταὶ ἀκτίνες τῆς αὐγῆς εἶχαν ἀρχίσει νὰ εἰσέλθουσιν εἰς τὸν κοιτῶνα διὰ τοῦ στενοῦ παραθύρου, ὅπου τούς τοις στεναγμόν. Πρὸ τινων ὥρων ὁ ἀσθενής δὲν ὥριλει, ἐγὼ δὲ νομίζων διτις ἐκοιμᾶτο, ἀπεκοιμήθην. Ἀλλά δὲ στεναγμός ἐκείνος μ' ἔξύπνισε· καὶ ἀναστηκθεὶς ἐπλησίασε τὸ πρόσωπόν μου εἰς τὸ τοῦ πάσχοντος. Ἡτο ἐκείνος ὁ τελευταῖος του στεναγμός!

— Η σύζυγός μου! . . . ἐψιθύρισε, τὰ τέκνα μου! . . .

— Ηλικίαν τοῦ Θεοῦ, ἐσπευσα νὰ εἶπω πρὸς αὐτὸν, οὐ ἔχουν καὶ ἄλλον προστάτην ἐπὶ γῆς. Σὲ ὑπόσχομαι διτις οὐ αἰρερώσω καὶ εἰς ἐκείνην καὶ εἰς αὐτά, οὐδὲν μου τὴν ζωὴν καὶ δῆλην μου τὴν περιουσίαν· τὰ

τέκνα σου θὰ γείνουν τέκνα μου. . . . Σὲ τὸ ὑπόσχομαι, ἐπανέλαβε κλαίων.

— Δοξά σοι, Θεέ μου! ἀποθνήσκω εὔχαρ . . .

Πλὴν μειδίαμα ὑπεράνθρωπον διασχίσαν τὰ χεῖλη του πρὸς μικρὸν, ἔγεινεν ἀφεντόν. Ἐκυψά εἶτι μᾶλλον, τὸν παρεπτήρα, ἡκροάσθην προσεκτικῶς . . . ἀλλὰ δὲν ἀνέπνει πλέον!

— — —

Πρὸς τὸ κέντρον σγεδὸν τοῦ Βοσπόρου, κατὰ τὸν εύρωπακήν παραλίκην, ὑπάρχει κόλπος μικρός, Χυλαπάλαι καλούμενος, παρὰ τὸν ὄποιον καίται στέμερον τὸ τερπνόν καὶ ἀτάρχον γεωίον Βεβέκιον. Ἐκεῖ, ὑπὸ τὰς ὑψηλούμενές καὶ ἀειθαλεῖς προκινηγίας πλατάνους, τῶν ὄποιων οἱ κλῖνες, ἐκτεινόμενοι μεγαλοπρεπῶς μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ αἰγιαλοῦ, σγηματίζουσι θόλον χλοερὸν καὶ βαθύσκιον, ἀναψύχοντα καὶ τοὺς ὑπὸ αὐτὸν καθημένους καὶ τὰ παρορμῶντα ἐρόλκια, γυνήτις στηριζούμενη ἐπὶ βραχίονος ἀνδρὸς καὶ προπέμπουσα τρίχ παιδία ἀγγέλου μορφήν ἔχοντα, πρυτετο καθ' ἐσπέραν. Τὸ ἀνάστημά της ἡτο λεπτοφυές καὶ υψηλόν, καὶ γλυκεῖς καὶ ἐπαγγεγένετον πλαγήρος δύος της· τὸ μειδίαμα της διηρούντης ψυγῆς ἡρεμίαν, ἀλλ' εἰς τοὺς μακύρους καὶ ἀμυγδαλοειδεῖς ὄρθια λκούμης της ἀνεκλύπτοντο ἔγην μαλαγγολέχες. Καὶ σεμνὸν μὲν ἡτο ἀείποτε τὸ ἐνδυμά της, ἐμαρτύρει δύμας εὐπορίαν καὶ πλοῦστον. Τὸ δὲ βλέμμα της, στρεφόμενον ἀδιακόπως πρὸς τὸν ὄδηγόν της, ἐξέφραζεν εύγνωμοσύνην καὶ ἀστίωσιν.

Οἱ ἀνήρ, προστλωμένος ὅλως εἰς τὸν γυναικα καὶ τὰ τρίχα ἐκείνα παιδία, παίζοντα χαριέντως παρὰ τὴν θάλασσαν, ἐρχεντο διτις ἀνέπνει διὰ μόνα ἐκείνη τὰ τέσσαρα δόντα. Τὸ βλέμμα φέρων περιπαθῶς ἀπὸ τούτων εἰς ἐκείνην καὶ ἀπ' ἐκείνης εἰς ταῦτα, ἐδείκνυεν διτις ὑπεράνθρωπος ἡτο ἡ στοργή του.

Τὰ παιδία, ἐγκαταλείποντα συνεχῶς τὰς ἀθώας παιδιάς των, ἐτρέχον πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ περιπτυσσόμενα ἐπιγειρίτως αὐτὸν, κατεφίλουν τὸ πρόσωπόν του.

Καντίς ἄλλος παρὰ τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς ἐνδεῖς δὲν ἔγνωριζεν ὅποια ἡτο ἡ μυστηριώδης ἐκείνη πεντάς, καὶ πόθεν ἡλθεν. Οἱ ἐνδεῖς μόνοι καὶ οἱ πάσχοντες δὲν ἤγνοδουν διτις ἐκείνη ἡτο ἡ κάτοικος τοῦ 23 ἀριθμοῦ, καὶ σύζυγος, ἄλλοτε μὲν Γάλλου ἀποθανόντος; ἐξ αἰτίας πεντάς καὶ ταλαιπωρίας, ἡ μᾶλλον ἐξ αἰτίας τῆς ασπλάγχνου τῶν ἀνθρώπων περιφελευτίας, νῦν δὲ τοῦ συνοδεύοντος; αὐτὴν, ὑποσγεζέντος πρὸς ἐκείνην, ἐνῷ ἐπνεις τὰ λοισθία, νὰ μίοθετήσῃ τὰ τέκνα του, καὶ ν' ἀφιερώσῃ τὴν ὑπαρξίαν του δλήν εἰς ταῦτα καὶ τὴν μητέρα των.

N. Δ.